

[Tredje næstformand]

indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Første behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om begrænsning af udledning af svovldioxid og kvælstofoxider fra kraftværker.
Af miljøministeren (Lone Dybkjær).
(Fremsat 17/11 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Helge Mortensen (S):

Dette lovforslag er principielt også i det store og hele en genfremsættelse af det forslag, vi havde til behandling sidste år, men som på grund af folketingsvalget ikke nåede igennem.

Der er nogle positive ændringer i det nye lovforslag, men der er også stadig væk nogle store åbne spørgsmål og problemer, vi skal tage stilling til, også problemer, som eksisterede i det lovforslag, som tidligere har været fremsat.

Det positive er for det første, at der på kvælstofområdet sker en yderligere reduktion under henvisning til de internationale aftaler, som siden er indgået for området. Til det kan jeg kun sige: Så langt, så godt. Disse internationale aftaler kunne sikkert have været endnu bedre, hvis ikke Danmark havde benyttet lejligheden til at ligge i ly af England for at dæmpe de internationale krav i forhold til rensning på fyringsanlæg. Men der er i hvert fald kommet nogle internationale aftaler, og loven er indrettet efter det, og det er positivt.

Jeg synes også, det er positivt, at Amtsrådsforeningen nu direkte i loven inddrages i fastsættelsen af de fremtidige kvoter. Vi kan ikke i al fremtid være tjent med, at der er konflikter mellem de enkelte amter og de enkelte kraftværker, hver gang der er en miljøgodkendelse i gang. Så på det område mener jeg også at ministeren i hvert fald har anskueliggjort en løsning.

Vi har ikke set Amtsrådsforeningens svar endnu, det får vi nok lejlighed til, men vi vil selvfølgelig gerne beskæftige os lidt med, om det er tilfredsstillende og dækkende i forhold til amterne og Amtsrådsforeningen.

Så falder det mig naturligt at sige, at hverken det lovforslag, vi tidligere har behandlet, eller dette her efter Socialdemokratiets opfattelse er tilfredsstillende. Det er et synspunkt, som vi både havde med i det dagsordensforslag, vi fremsatte sammen med SF den 5. november 1987, og i det, som jeg sagde ved førstebehandlingen, og som også har været det mål, vi har forfulgt under udvalgsarbejdet i forbindelse med det sidste lovforslag.

Vi mener, at der bør og at der kan renses mere, også selv om vi tager hensyn til dansk teknologisk udvikling på området, og det har været anstødsstenen i hvert fald for Det Radikale Venstre. Når jeg siger dette, vil jeg gerne henvise til det svar, som vi fik på spørgsmål 14, dateret den 23. marts 1988, og som vi nu har fået optrykt og udsendt til udvalget. Det ligger altså allerede som bilag til dette lovforslag.

Heri påpeges det af dansk industri, at man allerede i dette efterår kunne indgå kontrakter til levering af Haldor Topsøes anlæg i løbet af 1991. Det var det, som vi mente at der skulle være nogle muligheder i.

Derfor er vi meget tilfredse med, at miljøministeren nu har tilkendegivet, at hun vil fastsætte regler for kvælstofilte, der udsendes af de decentrale, naturgasfyrede kraftvarmeværker. Jeg er ikke klar over, hvilken lovhjemmel det bygger på; det er sådan set også ligegyldigt i første omgang. Det centrale er, at ministeren her er gået ind på et område og vil stille specifikke krav til rensning og egentlig også specifikke krav til teknologi, også på værker, der i forvejen er omfattet af kvoteloven, nemlig dem på over 25 MW.

Jeg synes, det er fint, at vi får forslaget; det skal vi hilse velkommen. Vi har selv været med til at efterlyse det, så det er udmærket.

Men med det udgangspunkt kan dette at henvise til kvotelovgivningens efter min opfattelse ikke være nogen barriere for, at der stilles specifikke krav til rensning også af centrale kraftvarmeværker. Vi vil bruge det udgangspunkt, som ministeren her har givet os, til at interessere os for, at denne pressemeddelelse, denne beslutning, som ministeren vil træffe, kan følges op, så der i hvert fald kan stilles krav til nye kraftværker, sådan at også nye kraftværker renser så meget, som det overhovedet er teknisk muligt.

[Helge Mortensen]

Der kunne være et økonomisk element i dette, som burde overvejes, men det har i hvert fald tidligere været sådan, at det er relativt dyrere at rense på decentrale kraftvarmeværker, end det er at rense på de centrale kraftvarmeværker, og derfor mener jeg heller ikke, at økonomien kan være en hindring for dette synspunkt.

Ahlmann-Ohlsen (KF):

Det Konservative Folkeparti støttede dette lovforslag i sidste samling, så det vil ikke komme som den store overraskelse, at vi også støtter genfremsættelsen af forslaget med dets justeringer. Man kan sige, at forslaget har en lang forhistorie, som vidner om, hvor optaget vil bl.a. her i landet er og har været og fortsat vil være af problemer med udledning af svovldioxid og kvælstofoxider.

Med dette forslag lægges der op til, at ministeren hvert fjerde år fastsætter kvoter for SO₂- og NO_x-udslippene for en 4-årig periode, og det er en udvidelse i forhold til SO₂-loven, hvor kvoterne var 1-årige, en udvidelse, som efter vores opfattelse åbner for en langsigtet og fremadrettet planlægning.

Det er jo store tal, vi taler om. Man kan næsten se de store skorstene med den sorte, ilde lugtende røg for sig eller smoggen, den tykke dyne af røg over de større byer. Derfor er de kraftige reduktioner, som der lægges op til med dette lovforslag, også nødvendige.

Den type forurening, vi taler om i dag, er jo et grænseoverskridende miljøproblem, og vi glæder os over, at Danmark med dette forslag lever op til de internationale aftaler, som vi allerede har indgået. Vi kan konstatere, at det internationale miljø samarbejde i hvert fald på dette område synes at fungere ganske tilfredsstillende.

Nogle af de lande, som har haft og stadig har de store problemer med udledning af svovldioxid og kvælstofoxider, er de østeuropæiske nabolande. Vi kan med aftalen om begrænsning af NO_x-emissionen i ECE-regi konstatere, at også Østlandene trods alt har forstået budskabet om, at grænseoverskridende forurening skal løses i fællesskab. For vi må ikke glemme, at f.eks. Polen i et af sine store industriområder har et svovldioxidudslip, der årligt er næsten 10 gange så stort som det samlede udslip i hele Danmark.

Der er naturligvis ingen tvivl om, at der er nogle, som gerne ser, at vi reducerer SO₂- og NO_x-udslippene hurtigere, men vi er nødt til at have industrien med os. For så vidt angår rensning af NO_x har netop industrien tilkendegivet, at tidsfaktoren er meget afgørende, hvis dansk teknologi skal have en mere fremtrædende plads.

Der skal ikke være tvivl om, at Det Konservative Folkeparti hilser lovforslaget velkommen endnu en gang. Vi betragter det som et stort skridt i den rigtige retning. Vi er med dette forslag i mere end én forstand gået ind i det næste århundrede.

Leif Hermann (SF):

Jeg skal forsøge at gøre det rimelig kort, da dette lovforslag jo er en genfremsættelse af et forslag, som vi behandlede den 28. januar i år. Jeg kan derfor også i vidt omfang henvise til de bemærkninger, jeg som SF-ordfører kom med ved den førstebehandling.

Der er dog et par ting, jeg synes skal trækkes frem ved denne behandling. Det er bl.a. det forhold, at vi siden den 28. januar har været vidne til et sammenstød mellem miljøbeskyttelsesloven og den forsøringslov, der er gældende, indtil vi får den lavet om med dette forslag, og det er sagen vedrørende Vestkraft i Ribe, hvor ministeren – eller også er det Miljøstyrelsen – har sagt, at det er kvoteloven, der går forud for miljøbeskyttelseslovens regler.

Det problem søger ministeren at klare i bemærkningerne til lovforslaget ved at sige, at den regionale og langtransporterede SO₂- og NO_x-forurening er noget, der skal klares af kvoteloven, mens nærmiljøet skal klares af kapitel 5-godkendelserne. Det er vistnok miljømæssigt set en noget ejendommelig form for sontring, ministeren her anlægger. Jeg tror ikke, at den på længere sigt kan holde. Vi må altså bruge udvalgsarbejdet til at bringe en overensstemmelse mellem disse to love ind i lovgivningen.

Jeg mener selv, at det vil være forholdsvis enkelt at bringe den overensstemmelse ind ved at sige, at da vi nu står over for mulighederne for at anvende den rene teknologi, der findes på markedet, sådan som hr. Helge Mortensen har nævnt det, må det uden videre være muligt også at anvende miljøbeskyttelseslovens regler på dette område, især – hvis jeg igen skal henvise til, hvad hr. Helge Mortensen sagde – når det

[Leif Hermann]

faktisk er de regler, der udelukkende regulerer forholdet for kraftværker under 25 MW. I hvert fald må det være helt klart, at det må være sådan, at en regulering via miljøbeskyttelsesloven kan finde sted for nye kraftværker.

Jeg skal ikke gentage vores kritik af kvote-fastsættelsen – det er jo et emne, miljøministeren og jeg gentagne gange har beskæftiget os med – men blot nævne, at vi ikke har fraveget vores ønsker om en kraftigere nedbringelse af udslippet af kvælstofilter. For så vidt angår svovldioxid kan man diskutere, hvorvidt den er kraftig nok, men den er dog bedre end for udslippet af kvælstofilterne.

Endelig vil vi godt fastholde, at vi er modstandere af eller i hvert fald stærkt skeptiske med hensyn til de 4-årige kvoter, i hvert fald hvis det er således, at der ikke kan finde en lokal skærpelse sted. Den skepsis er vi i øvrigt ikke ene om. Det Radikale Venstres ordfører, fru Marianne Jelved, som kommer herop om et øjeblik, gav udtryk for – om end i blødere vendinger – præcis den samme skepsis den 28. januar, da vi behandlede lovforslaget sidst.

Endelig vil jeg gerne sige tak til ministeren, fordi ministeren i fremsættelsestalen har sagt, at det primært drejer sig om at få reduceret energiforbruget og få omlagt energiforbruget til vedvarende energikilder. Hvorvidt dette lovforslag tilskynder elværkerne til en sådan udvikling, tror jeg hverken jeg eller ministeren kan have nogen særlig kvalificeret mening om. Ministerens håb er da nok så sympatisk, men indtil vi ser, at der fra ministerens side i samarbejde med energiministeren gøres noget effektivt og alvorligt på elbesparelsessiden, tror jeg nok, at det for vores vedkommende må blive ved en sympati for det fromme håb, ministeren er fremkommet med.

Jeg skal ikke komme nærmere ind på, hvordan man kunne gøre det, men blot henviser til det beslutningsforslag, Socialistisk Folkeparti har fremsat under navnet B 8, om en halvering af energiforbruget i overensstemmelse med det, der er ønsket i Brundtlandrapporten.

Svend Erik Hovmand (V):

At denne sag er stor, vigtig og betydningsfuld for det danske samfund, tror jeg at ingen, der har fulgt udviklingen i de seneste år på dette område, kan være i tvivl om. Det drejer sig om en miljømæssigt overordentlig væsentlig sag og

om en for dansk erhvervsliv overordentlig væsentlig sag.

Men det drejer sig også om en sag, der set med de økonomiske briller er ganske betydningsfuld. Alene i de næste fem år drejer det sig om 4 mia. kr., og tager vi hele perioden frem til år 2005, er der tale om 12 mia. kr. Det er altså en ganske betragtelig indsats, der ydes her til et meget væsentligt formål, nemlig at mindske forureningen fra vore kraftværker.

Men det er naturligvis også vigtigt, når vi taler om så store beløb, at vi er opmærksomme på, hvordan forholdene er i de lande, som vi sammenligner os med, og som ligger i nærheden af os. Hvad gør de? Har vi sikkerhed for, at de nu også gør noget tilsvarende? Vi alene kan jo ikke løse dette problem.

Det er også af betydning for os at vide, hvad de gør, når vi tager hensyn til det konkurrence-mæssige, og det skal jeg ikke lægge skjul på er en meget vigtig ting for os. Det drejer sig nemlig om arbejdspladser.

Det korte af det lange er, at der her set fra Venstres synspunkt er opnået et resultat, som jeg synes ud fra de givne forudsætninger er hensigtsmæssigt. Det er hensigtsmæssigt, fordi der ikke er tale om nogle fastlåste normer, der rækker langt ud i fremtiden og længere ud, end at vi stadig væk har mulighed for at korrigere det. Vi ved i virkeligheden meget lidt om dette område – drivhuseffekten, konsekvenserne osv. Vi ved meget lidt om, hvad de andre lande gør, og vi ved meget lidt om de tekniske muligheder.

Det, vi imidlertid ved, og det, som jeg tror der er et bredt ønske om her i Folketinget, er, at vi gerne vil gøre nogle tiltag på dette område, og at vi gerne vil have, at dansk erhvervsliv får de bedste muligheder for at komme ind på banen, udvikle den teknik, der skal bruges, og samtidig også skabe baggrund for en eksport af denne teknik. Derfor synes jeg, at dette med de 4-årige kvoter, de 4-årige intervaller, er en overordentlig positiv ting.

Jeg vil også gerne fremhæve den ordening, der er lavet med amterne. Vi skal ikke have lag på lag i miljøgodkendelsessammenhæng og være i en situation, hvor man er i tvivl om, hvorvidt det nu er amtet eller de centrale myndigheder, der skal fastsætte regler og normer. Jeg synes, at der her er fundet en fornuftig løsning, hvor man har skåret igennem og delt opgaverne på en hensigtsmæssig måde.

[Svend Erik Hovmand]

Dette forslag drejer sig om kraftværker på mere end 25 MW, og dermed er der ikke taget stilling til de mindre kraftværker. Der kører som bekendt i øjeblikket et forsøgsprojekt, som stadig væk er i sin startfase; vi ved meget lidt om konsekvenserne af det endnu.

Det, som jeg synes er afgørende i forbindelse med dette store tiltag, som jo indebærer en halvering af vores forurening på et meget centralt område, er, at vi gør det med fornuft. Det er miljø med mening, der er udtrykt i dette forslag. Vi har mulighed for at korrigere udviklingen, efterhånden som den skrider frem, med hensyntagen til de miljømæssige aspekter, til de tekniske aspekter og til konkurrencemæssige vilkår og forholdet til udlandet i det hele taget.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Hr. Svend Erik Hovmand brugte jo manende ord som tidligere energiminister. Så vil jeg godt spørge Venstres ordfører: I aviserne har det været fremhævet, at man via loven kan tvinge husejerne til at få naturgas, idet man måske kunne mene, at man dermed ville få et renere miljø. Der vil jeg gerne høre, om man fra Venstres side – da jeg ved, det er den tidligere energiminister – går ind på den tanke at tvinge folk til at få naturgas.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg vil gerne bede Fremskridtspartiets ordfører i denne sag om at dokumentere sin påstand lidt nærmere. Som gammel journalist ved jeg, hvordan en avis bliver til, og jeg tager det, der står i aviserne, med et vist forbehold. Jeg har nu ikke set det forlydende, som hr. Knud Lind fremhæver her.

Jeg kan i øvrigt ikke se nogen sammenhæng mellem dette lovforslag og så spørgsmålet om tvang i forbindelse med naturgas.

Naturgasplanlægningen er reguleret i naturgasplanlægningslovgivningen, og det er en helt anden sag.

Knud Lind (FP):

Indledningsvis skal jeg takke hr. Svend Erik Hovmand. Jeg fik egentlig ikke svar på, om reglerne virkelig var således, at man kunne tvinge folk til at bruge naturgas, men det kan jeg forstå

på hr. Svend Erik Hovmands rysten på hovedet at de ikke er.

Fremskridtspartiet er enig i, at det vil være formålstjenligt at få nedbragt udledningen af svovldioxid og kvælstofoxider fra kraftværkerne. Man kunne sige, at den bedste måde ville være at få indført a-kraft-værker og bruge pengene på øget forskning i fusionsenergi m.v. Men det er jeg nu ikke sikker på at man er så begejstret for i regeringen.

Indledningsvis vil jeg nævne, at i Jyske Lov skrev man, at loven skulle skrives sådan, at danskerne kunne forstå den. Det gode princip har man bestemt ikke overholdt i lovforslag nr. L 93. Hvis man ikke lige netop er kemiingeniør, kræver selve lovteksten, at man har en miljøordbog; det burde ikke være nødvendigt. Men det er altså noget om SO₂ og NO_x, og sådan kører det.

Jeg tror, vi alle er enige om, at man bør begrænse luftforureningen fra vore kraftværker. Det er kraftværkerne også, selv uden diverse Christiansborgkvoter. Som man tidligere har sagt i debatten, drejer det sig på kort sigt om 4 mia. kr., der skal investeres, og selv om man tager de næste lovforslag med, der er på dagsordenen i dag, er jeg ikke sikker på, at man får skrabet pengene hjem til det.

Vi må vel også erkende, at luftforureningen er et grænseoverskridende problem, hvilket også har været medvirkende til, at EF's miljømínistreråd i juni 1988 vedtog et direktiv om begrænsning af luftforureningen fra store fyringsanlæg. Også i ECE-regi, der omfatter øst- og vesteuropæiske lande samt USA og Canada, er der indgået aftaler.

Ministerens forslag udspringer af et ønske om, at man fra dansk side påvirker og fremmer de internationale bestræbelser for at nedbringe luftforureningen, og disse påvirkninger og bestræbelser skal danske skatteydere så betale 4 mia. kr. for. Fremskridtspartiet erkender, at luftmiljøproblemerne er internationale og derfor også må løses samtidigt på internationalt plan, således at Danmark ikke forringer sin industrimæssige konkurrenceevne ved at skulle overgå andre nationer. Vi kan nemlig ikke klare luftforureningen nationalt.

Når jeg siger dette, er det bl.a. med baggrund i den rejse, som Miljøudvalget foretog til Østtyskland og Polen. Hvad hjælper en investering i Danmark på 4 mia. kr., når vi ved, at det i

[Knud Lind]

DDR forventes, at brunkulsanvendelsen indtil 1999 vil stige til over 300 mio. t, og at dette vil medføre en årlig udsendelse af svovldioxid på mindst 5 mio. t? Med så enorme tal hjælper det ikke meget, at man i Danmark sætter en kvote for kraftværkerne på 195.000 t om året i 1990. Vi ved fra vores rejse, at de østtyske kraftværker alene står for hele 60 pct. af forureningen, skarpt forfulgt af den østtyske kemiske industri.

Endnu værre bliver det, når vi ser på luftforureningen fra Polen, som er det land, der næst efter Sovjetunionen udsender den største mængde svovldioxid i Europa, nemlig 4,3 mio. t årligt. Det svarer til over 100 kg pr. indbygger. Disse meget høje tal skyldes dels det dårlige brændsel, dels at der ikke findes afsvovlingsanlæg. Det vil være som en dråbe i havet, at Danmark nedsætter svovldioxidforureningen fra vore kraftværker med 10.000 t fra 1988 til 1990.

Vi mener, at vandmiljøplanen er et godt eksempel på dansk miljøflippede til skade for den danske konkurrenceevne. Selv om regeringen ønsker at poste milliarder af kroner i et bedre vandmiljø i vore farvande, siger vandmiljøinstitutternes rapport af november 1988, at iltkoncentrationen i bundvandet i Kattegat næppe vil stige med mere end 0,1 mg pr. l i gennemsnit.

Marianne Jelved (RV):

Da vi behandlede et tilsvarende lovforslag den 28. januar 1988, satte Det Radikale Venstre spørgsmålstegn ved nødvendigheden af 4-årige kvoter. Vi syntes, det var en lovlig lang periode. Vi har nu accepteret de 4-årige kvoter ud fra den argumentation, der er i lovforslaget, hvor der nu er en kombination af 4-årige perioder og kvoter for enkeltår.

Vi ved godt, det ikke er en følge af Det Radikale Venstres ihærdige arbejde et eller andet sted i systemet. Det er en følge af EF-direktivet, der igen er et resultat af de aftaler, der er nået i EF om reduktionsmålene. Det er vi så tilfredse med.

Sidste år fremhævede vi, at vi selvfølgelig mener, at vi ikke skal have forurening overhovedet, men vi er nu også af den mening, at vi skal prioritere indsatsen og ressourcerne, og at vi skal sikre, at dansk teknologi får mulighed for at være med. Det ligger stadig væk som baggrund for det lovforslag, vi behandler.

Vi vil godt fremhæve, at de reduktionsmål, der er i lovforslaget, efter vores mening ikke er endegyldige, men til enhver tid kan tages op og vurderes, også når vi får større viden og måske mere teknologi og flere ressourcer eller tingene viser sig at blive billigere, end det er forudsat i lovforslaget.

Jeg vil knytte nogle bemærkninger til de problemer, som i hvert fald SF's ordfører har været inde på. Når man har lokale ønsker om skærpelse af kravene til reduktion og udledning, er det klart, at det kan virke uforståeligt for lokalområderne, at reduktionskravene skal fastsættes centralt, og at man ikke kan skærpe dem eller i øvrigt behandle netop de reduktionskrav.

Der er selvfølgelig en vis form for logik i, at de miljøproblemer, der vedrører nærmiljøet, f.eks. støj og støv, også behandles af nærmiljøets myndigheder, og at de lokale myndigheder fastsætter reduktionskravene her, på samme måde som der er en vis logik i, at de miljøproblemer, der er grænseoverskridende, har en central myndighed som sagsbehandler, hvis man kan kalde det sådan. Jeg synes, at af hensyn til det lokale engagement bør vi drøfte, hvordan vi kan håndtere den type konflikter.

Lis Noer Holmberg (CD):

Det er helt klart, at Danmark skal bidrage med alt, hvad vi kan, for at begrænse luftforureningen, derom ingen tvivl. Men det kunne jo være interessant at høre lidt om, hvordan Danmark står med dette forslag i forhold til vore nabolande, som bevidst eller ubevidst lukker en masse forurening ud i luften. Det betyder ikke, at Danmark ikke skal gøre noget, men som sagt kan Danmark altså ikke redde hele verden. Jeg vil gerne spørge ministeren, om vi i Danmark stiller større krav, end man gør i andre EF-lande vedrørende begrænsning af luftforurening.

Vi har i Danmark et erhvervsliv, der har meget svært ved at klare sig i konkurrencen med andre lande, bl.a. på grund af vore høje lønninger. Og når der så yderligere kommer belastninger til med hensyn til skrappe miljøkrav her end andre steder, gør vi det endnu sværere for vort erhvervsliv og for vore arbejdspladser.

Jeg ville også gerne have, at ministeren kunne svare mig på, hvor meget der lukkes ud af forurening fra f.eks. Østtyskland og Polen. Hr. Knud Lind har været inde på det. Kan man væ-

[Lis Noer Holmberg]

re sikker på, at de indgåede aftaler fra juni 1988 følges?

Vi må desværre erkende, at Danmark med al sin miljøsnek selv har været med til at forøge forureningen samt forøge udgifterne, idet vi jo under pres af venstrefløjens i dansk politik har sagt fra over for kulkøb i Sydafrika til trods for kullenes mindre svovlindhold, samtidig med at de også var billigere.

Jeg husker, at Holland sagde:

»Selvfølgelig vil vi købe de mindst forurenende kul af hensyn til vort miljø og naturligvis også på grund af den billigere pris af hensyn til vort erhvervslivs konkurrencedygtighed.«

Det var hollændernes melding.

Det er svært at spå og især om fremtiden, men jeg gætter på, at vi på et tidspunkt i dette høje Ting må tage kernekraft op til fornyet overvejelse, hvis man overhovedet mener noget med luftforureningsbekæmpelsen.

CD vil naturligvis være med til at diskutere hele dette område, men vi ønsker saglighed og seriøsitet og ikke skræmmebilleder. Desuden er det for os utrolig vigtigt, at vi ikke blot i EF-sammenhæng forsøger at løse forureningsproblemerne, men i høj grad får Østeuropa med, hvad man jo har lagt op til.

Desuden kunne det være interessant, om SF og Danmarks Naturfredningsforening kunne oplyse, hvor stort et bidrag til luftforureningen Barsebäckværket vil give, den dag det overgår til kulfyring.

Vi glæder os dog over, at den langsigtede målsætning giver dansk erhvervsliv mulighed for at være med i udvikling og levering af forureningsbegrænsende udstyr. Vi overgiver hermed lovforslaget til det videre udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg fægtede for at få en kort bemærkning før, efter at fru Marianne Jelved havde været oppe at tale om de 4-årige kvoter og så erklærede sig tilfreds med, hvordan ordningen er lavet nu, fordi der indføres 1-årige kvoter 3 gange i løbet af 1990'erne og senest år 2003. Det er jo altså under den forudsætning, at disse 1-årige kvoter er skærpende, og det har vi ikke nogen garanti for at de vil være.

Må jeg så sige til fru Lis Noer Holmberg, nu da fru Lis Noer Holmberg snakkede om venstrefløjens og Socialistisk Folkeparti, erhvervslivets konkurrenceevne, kul fra Sydafrika og Østeuropa og Barsebäck i én sammenblanding, at man kan diskutere ud fra den betragtning, at det hele handler om penge og ikke om moral, og så vil man ende i det sammensurium, som fru Lis Noer Holmberg kom med her.

Erhvervslivets konkurrenceevne i Danmark påvirkes ikke, fru Lis Noer Holmberg, i særlig grad af det her. Det er i væsentligste grad forbrugerne, der betaler, fordi der er differentiere-de satser på elpriserne.

Dernæst er de tal for luftforureningen, som hr. Knud Lind er kommet med for de østeuropæiske lande, jo tal, som vi alle sammen har haft tilgængelige i forbindelse med udvalgsrejsen til Østeuropa.

Endelig kan jeg ikke oplyse fru Lis Noer Holmberg om, hvor meget luftforurening Barsebäck vil give anledning til, når det overgår til kulfyring. Jeg går ud fra, at svenskernes moral på luftrensningsområdet i hvert fald er bedre end fru Lis Noer Holmbergs.

(Kort bemærkning).

Lis Noer Holmberg (CD):

Jeg vil gerne sige til hr. Leif Hermann, at det har i allerhøjeste grad noget med erhvervslivet at gøre. Jeg henviste udtrykkeligt til Hollands udtalelser netop i forbindelse med al den snak om, at man fremover skulle boykotte de sydafrikanske kul.

Og så vil jeg gerne sige, at desværre var jeg ikke med på den tur, Miljøudvalget havde til Østeuropa, så derfor har jeg altså ikke hæftet mig ved disse tal. Jeg synes nok, det er meget vigtigt, at vi får at vide, om vi også har dem med, for som jeg sagde, kan Danmark ikke redde hele verden.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Nu ved jeg godt, at fru Lis Noer Holmberg ikke var med i DDR og Polen. Derfor kunne fru Lis Noer Holmberg jo godt have sat sig ind i formålet med rejsen. Det var bl.a. at få diskuteret, hvordan vi får disse lande med.

Der er ingen i Folketinget – eller for den sags skyld andre steder – der interesserer sig for miljø og ikke kun for økonomi og konkurrenceevne, der er i tvivl om, at det er alvorlige problemer, vi står med, når vi snakker om luftforure-

[Leif Hermann]

ningen fra kraftværkerne i DDR og Polen. Alvorlige problemer!

Jeg har ingen grund til at tvivle på de tal, hr. Knud Lind har lagt frem. Det er tal, som vi andre også har stiftet bekendtskab med. Men meningen må være at række de lande en hjælpende hånd, og det gælder navnlig Polen, som har overordentlig store vanskeligheder ved at købe den teknologi, der skal til for at kunne foretage de rensningsforanstaltninger, som vi anser for påkrævede, og som vi selvfølgelig forlanger at polakkerne skal foretage.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg var jo selv med på rejsen. Jeg havde ikke ligefrem det indtryk, at Polen eller Østtyskland havde fået gjort ret meget ved miljøproblemerne, og i de papirer, vi fik med, stod der nogle tørre tal, som viste, hvor grelt det var.

Det er den ene side af sagen, men den kan man ikke tage ud af denne debat. Man kan ikke tage den ud, fordi Folketinget ønsker at fremstå som en miljøhelgen på internationalt plan, koste hvad det vil. 4 milliarder, 12 milliarder, hvad betyder det, bare vi er foran?! Man løfter fanen så højt, at man ikke kan nå jorden, samtidig med at de andre fyrer los ovre i de østlige lande. Jeg ved godt, at SF måske har et lidt nærmere tilhørsforhold til dem.

Glønborg (KRF):

Lovforslaget, der foreligger for os, er stort set det, som miljøministeren i firkloverregeringen fremsatte, og det står vi naturligvis fra Kristeligt Folkepartis side bag. Vi har heller ingen indvendinger imod, at man er gået et skridt videre. Vi skal gøre det, vi kan. Det, der ligger på bordet, er noget, som vil ramme os alle sammen økonomisk, og derfor synes jeg, det er helt fint. Det er et ansvar, som vi bærer alle sammen, og vi vil gerne bidrage til, at vi påtager os dette ansvar.

Der er af tidligere ordførere henvist til forholdene i vore nabolande. Jeg deltog også i Miljøudvalgets rejse til DDR og Polen, og det var mit klare indtryk, at man ikke var nået nær så langt, som vi er, og det var også mit klare indtryk, at det havde man ikke økonomiske forudsætninger for.

Men det var også mit indtryk, at man var på vej, og når vi ser andre, som ud fra betydelig

dårligere økonomiske vilkår så småt er gået i gang, har vi kun én ting at gøre, og det er at blive ved med at gå foran og vise, hvordan det skal gøres.

Det kan vi fra Kristeligt Folkepartis side give tilslutning til at være med til. Vi har råd til at gøre det stykke arbejde, som vi har sat os for at gøre for at redde det miljø, som vi alle sammen har et fælles ansvar for.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg skal nok en gang takke for tilslutningen til lovforslaget.

Jeg skal som en indledende bemærkning sige dels til fru Lis Noer Holmberg og dels måske til hr. Knud Lind og i øvrigt til et par andre ordførere om det mere generelle, at Danmark er meget pænt med, når det drejer sig om miljøspørgsmålene, men det er altså ikke sådan, at vi ligger milevidt over alt det, andre lande gør.

Det er klart, at vi ligger bedre, end man gør i Østeuropa, af mange forskellige grunde, men da vi nu engang er med i et forpligtende samarbejde i EF, kan det vel være meget rimeligt, at vi nogenlunde følger de normer, som man har i EF. Og det er sådan set det, vi gør, så det er altså ikke sådan, at vi kan sige, at vi drysser med pengene på miljøområdet. Tværtimod kunne man sige, at der er forskellige steder, hvor vi godt kunne gøre en stærkere indsats, og det er jo så det, vi kommer til at diskutere i de kommende år.

Jeg vil godt sige til hr. Helge Mortensen, at han fik mig ikke helt med sin argumentation. Det, som jeg har stillet krav til, er de decentrale kraftvarmeværker, der er på under 25 MW. De, der er på over 25 MW, er jo omfattet af kvoteloven, og der er derfor en sammenhæng med, at man gør noget for dem på under 25 MW, uden at man i og for sig behøvede at gøre noget i forbindelse med kvoteloven.

Når det er sagt, synes jeg også, jeg er nødt til at sige, at de kompetencestridigheder og de overlapninger, der er mellem amterne og Miljøstyrelsen på kraftværksområdet, hvis vi skal tage det helt bredt, har resulteret i sagsbehandlingstider, som ikke er ønskværdige. Også af den grund bør vi gøre noget.

Om spørgsmålet om forholdet mellem amtsrådene i forbindelse med Vestkraft i relation til denne lov vil jeg for det første sige, at nu er sagen anket, og derfor kan man gå mere generelt

[Miljøministeren]

ind i den. Det er klart, at vi til en vis grad har to modstridende lovforslag, hvis vi ikke accepterer, at nærmiljøet og fjernmiljøet ikke rigtig har noget med hinanden at gøre.

Jeg vil godt sige om det, at jeg synes, der er god basis for, at vi får drøftet spørgsmålet nærmere i udvalget og prøver at finde en løsning på det. Om det så skal være løsningen, at vi fastsætter det hele centralt, eller vi prøver at finde en løsning med inddragelse af de decentrale led, ved jeg ikke. Jeg er måske tilhænger af, at hvis vi skal have en overordnet kvotelov – og det er jo en lovgivning, som der har været meget bred enighed om i Folketinget – må vi også tage konsekvensen af det, og så skal der også være en central beslutningskompetence i forbindelse med kvoteloven; ellers er det pjat at snakke om en overordnet kvotelov.

Når det så drejer sig om den rene teknik eller knap så rene teknik, må vi jo også diskutere, hvem der skal foretage det valg. Er det elseskaberne, der skal bestemme, hvad der skal anvendes i de kraftværker? Er det amtsrådene? Eller er det nogle andre myndigheder, der skal gøre det? Det må vi tage en nøgtern diskussion om.

Det, som har været udgangspunktet i denne sammenhæng – og det er måske ikke så dårligt, når det kommer til stykket – er, at elseskaberne har sagt, at de ønsker at gennemprøve flere forskellige metoder. Det er jo ikke sådan, at de ikke gennemprøver Topsøemetoden. Den gennemprøver de bare et andet sted end dér, hvor hr. Helge Mortensen tilfældigvis er opstillet. Man gør altså det, at man sådan set tager de forskellige tekniske metoder, som vi har her i landet, og på basis af dem prøver man så på lang sigt at finde ud af, hvad der er det mest hensigtsmæssige.

Man kan da diskutere, om det er elseskaberne eller amtsrådene, der skal stille kravene. Jeg synes, det er en oplagt ting at tage i forbindelse med udvalgsarbejdet med det udgangspunkt, at de overlapninger, som vi har i dag, ikke er acceptable. De fører til kompetencestridigheder, og de fører til, at sagerne trækkes i langdrag, så det må vi finde en løsning på.

Jeg er da glad for, at hr. Leif Hermann ikke genoptog den gamle diskussion om kravene til NO_x, for den er lidt trivial. Sådan som jeg oplever den, kan vi vel ikke regne med, at den er afsluttet før hen imod år 2000, hvor det korte sigt og det lange sigt har indhentet hinanden. Så

kan vi jo se, om vi fortsat har interesse i at stå og fortælle hinanden noget om den sag på det tidspunkt eller der måske er dukket andre og nok så interessante problemer op.

Hr. Leif Hermann har da ret i, at selvfølgelig er ord med hensyn til besparelser ikke nok; der skal også konkrete forslag til. Det er jo noget, vi får lejlighed til at diskutere i forbindelse med regeringens redegørelse om Brundtlandrapporten og konsekvenserne for Danmark, og det synes jeg er det rigtige sted at tage diskussionen.

Men det, jeg ville med mine bemærkninger, var sådan set at sætte dem ind i en større sammenhæng. Det drejer sig om, at vi får nogle besparelser på energiområdet, hvis vi for alvor skal gøre noget ved den miljøforurening, som stammer fra selve energiområdet. Men det er selvfølgelig ikke nok. Det er to ting, der hænger sammen.

Hr. Svend Erik Hovmand som tidligere energiminister er det vel mest rigtigt at takke for hans forståelse for forslaget.

Til hr. Knud Lind må jeg sige, at jeg ikke er enig i betragtningerne om vandmiljøplanen som flipperi. Jeg er enig i nogle betragtninger om, at vi skal diskutere vandmiljøplanen og selvfølgelig også resultaterne af den. Det er også nødvendigt at indlede en dialog med andre lande end EF-landene; det er nødvendigt, at vi får Østtyskland og Polen med. Men det er altså ikke ligegyldigt, hvad der sker i EF-landene. Det er alligevel så store landområder, at en forureningsbegrænsning dér selvfølgelig ikke tilsiger, at man ikke skal gøre noget i Østeuropa eller i Polen, men det hjælper nu trods alt ganske markant på vores alle sammens forurening, at lande i EF går i gang. Jeg kan egentlig ikke se andre metoder, end at netop landområder som EF går i spidsen og indleder en dialog med Østeuropa i det hele taget.

Jeg har til dels svaret på fru Marianne Jelveds spørgsmål om det centrale/decentrale, og til fru Lis Noer Holmberg har jeg også sagt det helt overordnede, at vi sådan set ikke kan prale af så forfærdelig meget.

Jeg vil godt konkret om spørgsmålet om NO_x-reduktionen sige, at vi har tilsluttet os erklæringen i Sofia, som går ind for en kraftig reduktion af NO_x-forureningen. Den diskussion, vi har om bilerne her i Danmark, hvor vi går ind for strengere krav til bilernes udstødning, skal

[Miljøministeren]

selvfølgelig også ses i sammenhæng med, at vi ikke er gået så hårdt frem i forbindelse med selve EF-direktivet i forbindelse med forbrændingsanlæggene.

Jeg synes i og for sig, at sagligheden præger miljødebatten. Det kan være sådan, at man kan sige, at det er totalt usagligt, det, der foregår på området. Jeg mener i øvrigt, at hvis man skal have miljø siden til at skride fremad, så er en eller anden fornuftig kombination mellem rimelig sund fornuft og følelser nok det, der skal anvendes.

Hovedproblemet er, at det næsten er umuligt for nogen overhovedet at leve op til de absolutte krav til det miljø, vi gerne vil have, fordi det næsten ikke er til at bringe i stand hverken praktisk eller økonomisk. Det vil sige, at vi hele tiden konfronteres med noget, der er meget ideelt, og derved bliver noget af det, vi gør, selvfølgelig ikke så glamourøst, som vi godt kunne ønske os. Det er snarere den diskussion, der er problemet, end i og for sig selve den diskussion, der foregår herinde med hensyn til saglighed og ikke saglighed.

Jeg skal slutte med at takke også Kristeligt Folkeparti for tilslutningen til forslaget. Som hr. Glønborg kom ind på, var det jo ikke så bemærkelsesværdigt, at netop Kristeligt Folkeparti tilsluttede sig forslaget, eftersom det stort set er identisk med det, som den tidligere miljøminister fremsatte.

Jeg er selvfølgelig ked af, at hr. Knud Lind ikke forstår forslaget. Jeg har lidt svært ved at se, hvad jeg kan gøre ved det. Men jeg bliver nødt til at sige, at blot at kalde svovldioxidforureningen og NO_x-forureningen for luftforurening er ikke særlig præcis. Når Fremskridtspartiet i øvrigt i andre sammenhænge synes, at lovgivningen ikke er præcis nok i sin udtryksform, så synes jeg ikke, at netop Fremskridtspartiet bør kritisere, at vi bruger de her ord. Men det er altså sådan med lovgivningen inden for dette område, hr. Knud Lind, at man er nødt til at anvende termer som dem, der står her, for ellers er der ikke nogen mennesker, der aner, hvad det er, vi snakker om.

Helge Mortensen (S):

Jeg vil gerne indledningsvis sige til ministeren, at jeg mener, at det er et ugyldigt og billigt argument, ministeren bruger i forhold til de spørgsmål, jeg rejste, at relatere dem til min

valgkreds i Esbjerg. Jeg vil gerne sige det, fordi miljøministeren – ganske vist før miljøministeren blev miljøminister – engagerede sig meget stærkt i Ribe Amt i spørgsmålet om udbygning og miljøkonsekvenser for Vestkraft, i hvert fald mere end jeg gjorde.

I forhold til kvoteloven har jeg ikke principielt anfægtet mere i denne diskussion, end jeg har i tidligere diskussioner, da spørgsmålet var oppe sidste år i Miljøudvalget om SO₂ og NO_x.

Dernæst vil jeg sige, at det er en oplysning, som jeg i hvert fald ikke har kunnet udlede af det, der tidligere har været fremme, at den rensning, der skal ske på de decentrale kraftværker, er for dem under 25 MW.

Jeg vil gerne spørge, hvorfor man så ikke kan ændre denne lovgivning til at omfatte værker, der er mindre, når de rent faktisk udbygges. Det er efter min opfattelse et spørgsmål om, at vi opfører os nogenlunde rimeligt ens med hensyn til de krav, vi stiller, og det, jeg så som en ny mulighed i ministerens forslag vedrørende decentrale kraftværker, er jo dette, at man kan stille nogle specifikke krav til de mindre kraftværker, dem under 25 MW, idet det jo heller ikke for amterne, hvad enten det er Fyns Amt, Ribe Amt eller kommende amter, er flintrende ligegyldigt, hvilken teknik elværkerne bruger, fordi der er nogle afledte miljøvirkninger med hensyn til deponier eksempelvis, som efter min opfattelse burde kunne løses i en helhed.

Dernæst mener jeg også, at der i forholdet til dansk teknik kunne være den industrivinkel, som tidligere har optaget Det Radikale Venstre meget i denne debat, at man netop ved at få installeret flere af disse anlæg – vi kan også sige, at elværkerne vovede at satse lidt på dansk teknik – kunne give denne udvikling en større mulighed for referencer, når man skulle ud på eksportmarkedet. Deri lå der måske også et selvstændigt argument for, at man i hvert fald tog en dialog med elværkerne om den teknik, man anvendte, ikke alene aktuelt, men også i fremtiden.

Knud Lind (FP):

Jeg vil indledningsvis spørge miljøministeren, om ikke nogle af de 4 mia. kr., som man nu vil investere, var bedre givet ud ved at sætte elværkerne i stand til at fyre med naturgas i stedet for med kul; derved kunne man måske få en mindre forurening.

[Knud Lind]

Jeg er ikke kemiingeniør, og jeg er ikke engang nået til NO_x, NO₂ osv., men det kan da være, ministeren kunne sige lidt om det.

Til gengæld læser jeg af og til nogle mere letlæselige rapporter, og når jeg kom ind på det med vandmiljøplanen, var det ligesom for at advare imod, at vi fortsætter med at traske ud ad samme spor. Vi mener nemlig i Fremskridtspartiet, at den danske vandmiljøplan er et godt eksempel på det, vi kalder miljøflipperi, for selv om regeringen poster milliarder ud til et bedre vandmiljø i vore farvande, siger vandmiljøinstitutternes rapport af november 1988, at iltkoncentrationen i bundvandet i Kattegat og Bælthavet næppe vil stige med mere end 0,1 mg pr. l i gennemsnit i den kritiske efterårsperiode. Det skal så sammenholdes med, at det skønnes, at iltkoncentrationen om efteråret gennem de sidste 30-40 år er faldet omkring 2 mg pr. l, altså 20 gange så meget som effekten af vandmiljøplanen.

Det, jeg hæftede mig særligt ved, var konklusionen. I den skriver man nemlig om kvælstofbelastningen, at havenes kvælstofbelastning og det deraf følgende iltsvind er et internationalt problem. Det mener jeg også gælder for luftforureningen, og så kan det ikke nytte, at SF af hensyn til sine søsterpartier i DDR og i Polen mener, at vi skal poste milliarder ud til dem, samtidig med at vi skal rense vores egen luft.

Det kan heller ikke nytte, at ministeren vil være en slags miljøhelgen på internationalt plan og gå frem foran alle de andre. Vi skal følge med i den internationale udvikling, men vi skal ikke forsøge at gå foran hele tiden, for hvis ministeren kigger i finansloven og på udlandsgælden, vil hun se, at vi ikke har pengene til den slags miljøhelgenri.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Til hr. Helge Mortensen vil jeg sige, at jeg medgiver, at det var billigt, og derfor vil jeg gerne tage det tilbage igen – hvis man kan det.

Jeg indrømmer, at jeg selv var engageret i området, selv om det ikke var min valgkreds, men jeg var i virkeligheden engageret på en lidt anden facon, idet jeg simpelt hen gik imod udbygningen, fordi jeg ikke mente, der ville ske en tilstrækkelig udnyttelse af kraftvarmen fra det-te værk.

Men jeg vil godt sige, at egentlig synes jeg, de mere detaljerede drøftelser om, hvordan vi

håndterer dette her, bør foregå i udvalget, og mit udgangspunkt for drøftelsen vil være, at jeg ikke synes, det er en hensigtsmæssig måde, vi organiserer det hele på i øjeblikket.

Miljøstyrelsen sagde, da de gik ud: Jamen der er altså en overordnet kvotelov, og det må være den, der er afgørende på dette område.

Nu er sagen anket, og jeg skal ikke sige, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert, men blot tilkendegive, hvad der var Miljøstyrelsens tankegang. Jeg har for så vidt ikke selv været ude med andet, end at jeg ikke synes, det er en hensigtsmæssig måde, tingene er organiseret på, reguleret på, og det bør vi tage op i forbindelse med lovforslaget, når vi nu er i den heldige situation, at det alligevel kommer.

Så er jeg i øvrigt enig med hr. Helge Mortensen i, at det ikke er ligegyldigt, hvilken teknik der anvendes, heller ikke miljømæssigt set, bl.a. fordi der, som hr. Helge Mortensen meget rigtigt sagde, bliver tale om en deponering, hvis man anvender en anden teknik end den, hr. Helge Mortensen mener man skal anvende.

Så er jeg i øvrigt enig i, at det er godt for dansk industri at have nogle referencerammer, men jeg synes, at det, vi måske skal diskutere, er, om man så markant skal satse ensidigt på én dansk teknik på nuværende tidspunkt. Det er det, jeg har forstået at elselskaberne ikke har ønsket. De har ønsket at afprøve forskellige dansk teknik, og jeg synes, når man har nogle elselskaber, som regulært har en monopolsituation, er det i og for sig en sympatisk tankegang, at der er flere forskellige metoder, der skal have mulighed for at udvikle sig, og altså også får den mulighed, som hr. Helge Mortensen efterlyste, at få en basis på det danske hjemmemarked. Det er jo ikke sådan, at Topsøemetoden ikke bliver afprøvet; den bliver bare afprøvet et andet sted end i Ribe Amt.

Men lad os prøve at tage en diskussion om selve strukturen i forslaget, nu vi alligevel har det til behandling, og lad os så se, om vi ikke kan finde en hensigtsmæssig løsning, for tingenes tilstand er altså ikke helt god.

Til hr. Knud Lind vil jeg sige – med fare for at debatten trækker i langdrag – at naturgas ikke er hensigtsmæssig som afløser, også fordi der på naturgasområdet ikke er tale om svovlforurening, men derimod om NO_x-forurening, og det vil sige, at vi ikke løser problemerne blot ved at gå over til naturgas.

[Miljøministeren]

Jeg må sige, at jeg skulle med stor lyst være den første, der optrådte som miljøhelgen på den internationale scene, og jeg synes heller ikke, Danmark ligger så dårligt. Det er ikke sådan, at vi ligger milevidt fra alle andre, og når vi snakker om EF, vil jeg gå ud fra, at man også fra Fremskridtspartiets side accepterer, at det er vores referenceramme, når vi diskuterer disse spørgsmål. Det er udmærket, men det er ikke så gigantisk, at man ligefrem kan pudse glorie hver evig eneste dag på dette område, vil jeg godt sige.

Med hensyn til vandmiljøplanen synes jeg ikke rigtig, tidspunktet er inde til en større drøftelse; den vil vi få lejlighed til at tage i andre sammenhænge.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Første behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om afgift af visse chlorfluorcarboner og haloner (CFC-afgift).

Af miljøministeren (Lone Dybkjær).
(Fremsat 17/11 88).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 24 opførte sag, nemlig:

24) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 9:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af forbruget af chlorfluorcarboner (CFC).

Af Leif Hermann (SF) m.fl.
(Fremsat 26/10 88).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg skal blot her til indledning komme med nogle få betragtninger over B 9.

Efter dets fremsættelse har jeg fremsat et forslag til handlingsplan for reduktion af forbruget af de ozonnedbrydende stoffer CFC i Danmark, og det er tilsendt Miljø- og Planlægningsudvalget den 2. november 1988. Denne handlingsplan er jo et udtryk for, at regeringen ligesom forslagsstillerne finder, at CFC-forbruget bør reduceres væsentlig hurtigere og kraftigere, end Montrealprotokollen foreskriver.

Jeg mener også, at vi med forslaget om en afgift af CFC og forslaget til handlingsplan har taget fat på det arbejde, som i virkeligheden foreslås pålagt regeringen med dette beslutningsforslag.

Jeg skal derfor på regeringens vegne afvise beslutningsforslaget, men kan, som jeg allerede har sagt, tilslutte mig intentionerne i det, og jeg regner da også med, at beslutningsforslaget vil kunne indgå i Miljø- og Planlægningsudvalgets behandling af regeringens forslag til handlingsplan. Vi kan tage udgangspunkt i begge forslag under det videre arbejde.

Trøjborg (S):

Vi behandler her miljøministerens lovforslag og SF's beslutningsforslag under ét.

Miljøministeren foreslår en afgift af chlorfluorcarboner og haloner på 30 kr. pr. kg lagt på det danske indenlandske forbrug, der er på ca. 3.400 t pr. år. Det foreslås også, at afgiften refunderes for den eksporterede mængde, der er på cirka halvdelen eller 2.400 t pr. år.

Udslippet af CFC-gasser til atmosfæren er langt det mest skadelige for miljøet, uanset at den tidligere ordfører for Venstre, hr. Svend Erik Hovmand, mente, at det ikke var færdigundersøgt, om de stoffer, vi slipper ud, er afgørende for den nedbrydning af ozonlaget, der kan konstateres, og som er konstateret, og de deraf følgende klimatiske ændringer, som er bedre kendt under betegnelsen drivhuseffekten.

Det er de mest alvorlige miljøproblemer, vi globalt står med, og dem kan der ikke sættes hårdt nok ind over for.

Socialdemokratiet finder principielt, at miljøafgifter kan være et velegnet middel til be-